

Tisková zpráva č. 10

14. května 2018

Pondělní koncert Pražského jara s trojí dedikací: k 70. výročí založení Státu Izrael, Leonardu Bernsteinovi a Rudolfu Pekárkovi

Pražské jaro se pondělním koncertem připojuje k oslavám 70. výročí založení Státu Izrael. Když 14. května 1948 vyhlásil Izrael nezávislost, jedním z prvních umělců, kteří tam krátce po jeho vzniku zavítali, byl dirigent a skladatel Leonard Bernstein. Na srpen letošního roku připadá 100. výročí jeho narození a s Pražským jarem je spojen začátek jeho kariéry – vždyť na prvním ročníku festivalu v roce 1946 se odehrál jeho evropský debut.

V Izraeli našli nový domov mnozí, kteří přežili vyhlazovací program nacionálního socialismu. Na ně myslel Arnold Schönberg, když v exilu ve Spojených státech komponoval svou kantátu *Ten, kdo přežil Varšavu*, která pondělní koncert otevírá.

V programu následuje houslový koncert Felixe Mendelssohna Bartholdyho, jednoho z nejvýznamnějších německých skladatelů období romantismu. Narodil se do rodiny významného židovského bankéře. *„Devatenácté století přineslo židovstvu dosud nepoznané liberální a tolerantní prostředí, antisemitismus však číhal v posměšných pamfletech, karikaturách, křivých pohledech a koncentroval síly k novým útokům. Snad i s vědomím jeho stále přítomného latentního nebezpečí konvertoval Mendelssohnův otec roku 1822 k protestantismu a nechal pokřtít i své děti,“* uvádí muzikoložka Vlasta Reittererová. Nacionálněsocialistická cenzura o sto let později umlčovala nejen současné skladatele, kteří rasově a ideologicky nevyhovovali, ale také skladatele minulosti; jejich díla zmizela z koncertního repertoáru, knihoven i knihkupectví a měla být odsouzena k zapomnění. To je i případ tvorby Felixe Mendelssohna Bartholdyho, jehož jméno se tak stává dalším spojovníkem programu tohoto koncertu. Sólistou bude rezidenční umělec letošního Pražského jara – **Julian Rachlin**.

Koncert uzavírá Bernsteinova *Třetí symfonie*, které dal podtitul *Kaddish*, použil židovskou modlitbu za zemřelé. Modlitbu v hebrejštině doplnil o vlastní anglický text, skladbu dokončil roku 1963. Když 22.

listopadu toho roku přišla zpráva o atentátu na prezidenta J. F. Kennedyho, věnoval dílo jeho památce. Pěveckého partu této Bernsteinovy symfonie se ujme sopranistka **Pavla Vykopalová**, náročného partu recitátora se zhostí **Vladimír Polívka**.

Tímto koncertem Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK připomíná zároveň svého zakladatele, dirigenta Rudolfa Pekárka (1900–1974), za okupace vězněného nacisty a donuceného pod tlakem nové politické moci, která v Československu zavládla roku 1948, opustit vlast; nové uplatnění našel v Austrálii jako dirigent Symfonického orchestru v Queenslandu.

Dirigenta Leonarda Slatkina zastoupí Tomáš Brauner

Dirigentem pondělního koncertu měl být americký dirigent **Leonard Slatkin**, který byl z důvodu vážného chirurgického zákroku nucen odřici toto své vystoupení. Program zůstává beze změn, Leonarda Slatkina zastoupí dirigent **Tomáš Brauner** (ten byl ostatně projektu účasten od samého počátku, neboť byl panem Slatkinem pověřen, aby připravil Bernsteinovu symfonii). Tým Pražského jara přeje panu dirigentovi brzké uzdravení a těší se na další spolupráci.

Pražský rodák Tomáš Brauner patří k nejvyhledávanějším dirigentům své generace. Absolvoval Pražskou konzervatoř (hra na hoboj a dirigování) a Hudební fakultu AMU (dirigování) a dále stáž na vídeňské Universität für Musik und darstellende Kunst. V roce 2010 se stal laureátem Mezinárodní dirigentské soutěže Dimitrise Mitropoulose v Aténách.

V současné době je šéfdirigentem Plzeňské filharmonie a hlavním hostujícím dirigentem Symfonického orchestru Českého rozhlasu v Praze. Pravidelně spolupracuje s předními symfonickými orchestry (Symfonický orchestr hlavního města Prahy FOK, PKF – Prague Philharmonia, Slovenská filharmonie, Janáčkova filharmonie Ostrava ad.) a operními domy (Divadlo J. K. Tyla v Plzni, Státní opera Praha, Národní divadlo moravskoslezské v Ostravě). Byl hostem prestižních mezinárodních festivalů (Bad Kissingen, Festival Richarda Strausse v Garmisch-Partenkirchen, Pražské jaro, Smetanova Litomyšl, Český Krumlov), v Palacio de Bellas Artes v Mexico City dirigoval Janáčkovu *Její pastorkyňu*.

Propagační fotografie Tomáše Braunera:

https://farm1.staticflickr.com/866/28075045798_e011c27ea6_o_d.jpg

https://farm1.staticflickr.com/961/27077222847_e78c990303_o_d.jpg

Julian Rachlin

Se svrchovaným hudebním uměním Juliana Rachlina (nar. 1974), rezidenčního umělce letošního Pražského jara, se festivaloví posluchači setkají čtyřikrát. „*Nepatřím k těm, kteří vystoupí s Čajkovského nebo Brahmovým koncertem a pak čekají, až je budou hrát příště znovu. Ať hraji na housle, violu, ať učím nebo diriguji, to všechno je o hudbě, je to život v hudbě, který pro mě znamená být neustále zvědavý a nechávat se inspirovat novými podněty,*“ řekl Rachlin v březnu 2016 v rozhovoru s Laurencem Vittešem pro časopis Strings.

Když byly Julianovi čtyři roky, rodiče s ním emigrovali do Vídně. Jako zázračné dítě studoval housle na Vídeňské konzervatoři Borise Kuschnira a soukromě u Pinchase Zukermana. Na svůj talent upozornil téměř raketově, když jej po vítězství v soutěži Eurovize roku 1988 pozval Lorin Maazel k vystoupení do Berlína s Orchestre National de France a na následné turné po Evropě a Japonsku s Pittsburským symfonickým orchestrem. Vzápětí debutoval jako nejmladší sólista v historii s Vídeňskými filharmoniky, které řídil Riccardo Muti. Pražské jaro hostilo tehdy devatenáctiletou vycházející hvězdu v roce 1993, hrál Sibeliovu houslovou koncert. Na Pražském jaru v roce 2015 byli posluchači svědky jeho provedení Šostakovičova *Prvního houslového koncertu* s Petrohradskou filharmonií a Jurijem Těmirkanovem, které se zapsalo zlatým písmem do festivalové historie.

K viole jej přivedl Pinchas Zukerman. Od roku 2000 si začal Rachlin systematicky budovat violový repertoár, který dnes zahrnuje všechna stěžejní sólová a komorní violová díla. Nechybí v něm ani Dvořákův violoncellový koncert v transkripci pro violu. Na svých recitálech, většinou se svým stálým hudebním partnerem Itamarem Golanem, střídá oba nástroje bravurně a zcela přirozeně, jeho dlouholetý obdivovatel Krzysztof Penderecki mu věnoval nejednu skladbu pro violu. Kolem roku 2005 se Julian s podporou svých přátel Zubina Mehty, Daniela Gattiho a Marisse Jansonse začal vážně zabývat dirigováním. Na doporučení Jansonse studoval tuto profesi šest let ve Vídni u své matky Sophie Rachliny, vynikající sbormistryně a korepetitorky. Dnes Rachlin pohostinsky diriguje významné orchestry, už třetí sezonu je hlavním hostujícím dirigentem Royal Northern Sinfonia v [Gatesheadu](#) na severovýchodě Anglie a v září 2016 podepsal dvouletý kontrakt (2017–2019) s Filharmonií v Turku, nejstarším orchestrem ve Finsku, jako jeho hlavní hostující dirigent. „Pouhé“ pódiové vystupování ale Rachlinovi nestačí. Už od svých 25 let vyučuje na Soukromé univerzitě hudby a umění města Vídně, dvanáct let vedl svůj vlastní a velmi populární festival komorní hudby „Julian Rachlin & Friends“ v chorvatském Dubrovniku, nyní se se svým festivalem přemístil do Palma de Mallorca. Rachlin je velký filantrop, jako oficiální Velvyslanec

dobré vůle UNICEF se významně a s velkým nasazením angažuje v charitativních, vzdělávacích a humanitárních projektech po celém světě.

Julian Rachlin hraje na vzácné Stradivariho housle z roku 1704 „ex Liebig“ a na violu Lorenzo Storioni z roku 1785.

Pavla Vykopalová

„Jedna z nejpozoruhodnějších českých pěvkyně současnosti“ (OPERA NEWS) Pavla Vykopalová absolvovala Pražskou konzervatoř. Od ledna 2009 je sólistkou Národního divadla Brno, pravidelně hostuje v pražském Národním divadle, byla stálým hostem Státní opery Praha. V zahraničí vystoupila mj. jako Janáčková Karolka (*Její pastorkyňa*) v pařížském Théâtre du Châtelet, Jenůfa (*Její pastorkyňa*) v koprodukční inscenaci tří francouzských divadel (Rennes, Limoges a Reims) a Káťa Kabanová v Královské dánské opeře v Kodani, s dirigentem Ivánem Fischerem a Budapest Festival Orchestra absolvovala turné s koncertním provedením Dvořákovy *Rusalky* (titulní role). V říjnu 2016 nastudovala v Národním divadle Brno Káťu Kabanovou pod vedením kanadského režiséra Roberta Carsena a za ztvárnění této role obdržela prestižní Cenu Thálie. Bohatá je rovněž její diskografie a koncertní činnost doma i v zahraničí. Z četných vystoupení uvedme alespoň sopránové sólo v Bernsteinově Symfonii č. 3 „*Kadiš*“ s Českou filharmonií pod vedením Eliahu Inbala v Praze, v Alte Oper Frankfurt a v roce 2016 v tokijském Suntory Hall.

Vladimír Polívka

Divadelní, filmový a televizní herec Vladimír Polívka vystudoval herectví na katedře alternativního a loutkového herectví DAMU. Byl členem souboru Klicperova divadla (*Lenskij v Evženu Oněginovi*), hostuje v pražském Národním divadle (rytíř Des Grieux v *Manon Lescaut*), Dejvickém divadle (*Zimní pohádka*, *Vzkříšení*, *Elegance molekuly*), v Divadle Bolka Polívky a ve Studiu Dva (*Šašek a syn* – společně s otcem Bolkem Polívkou), spolupracuje s „divadlem jednoho autora“ Komediograf, s alternativním divadelním spolkem 11.55 ad. Účinkoval v řadě televizních inscenací a seriálech.

Jaroslav Brych

Jaroslav Brych zahájil hudební dráhu v roce 1984 jako první hornista Symfonického orchestru Hradec Králové. V témže roce se ujal také vedení Vysokoškolského uměleckého souboru Univerzity Karlovy Praha (až do roku 1997). Řízení sboru záhy rozšířil i o dirigentskou taktovku, v roce 1987 se stal druhým dirigentem Symfonického orchestru Armády České republiky, v letech 1990–1994 zde působil ve funkci šéfdirigenta. Své aktivity doplnil i o operu, v letech 1991–1992 byl dirigentem Opery Mozart Praha. Pak už

se cele zaměřil na dvě oblasti, a to na řízení sboru a pedagogickou činnost. Do roku 2005 vedl Pražský filharmonický sbor, s nímž dosud spolupracuje, dva roky řídil Pražský komorní sbor, od roku 2009 dodnes je sbormistrem Foerstrova komorního pěveckého sdružení a je rovněž sbormistrem Kühnova smíšeného sboru. Pedagogicky působí na Konzervatoři Jaroslava Ježka v Praze, na Konzervatoři Pardubice a od roku 2005 na katedře dirigování na pražské Akademii múzických umění. S Pražským filharmonickým sborem natočil několik CD (Spohr, Mendelssohn-Bartholdy, Schnittke, Rachmaninov).

Kontakt

Pavel Trojan Jr.
tiskový mluvčí
tel. 257 311 923
email: trojan@festival.cz